Downloaded via the EU tax law app / web

Kaw?a C-218/10

ADV Allround Vermittlungs AG, fi stral?

vs

Finanzamt Hamburg-Bergedorf

(talba g?al de?i?joni preliminari mressqa mill-Finanzgericht Hamburg)

“VAT — Sitt Direttiva — Artikoli 9, 17 u 18 — Determinazzjoni tal-post tal-provvista ta’ servizzi — Kun?ett ta’ ?provvista ta’ persunal’ — ?addiema li ja?dmu g?al rashom — Ne?essità li ti?i ?gurata evalwazzjoni identika tal-provvista ta’ servizzi fir-rigward tal-fornitur u fir-rigward tad-destinatarju”

Sommarju tas-sentenza

1. *Dispo?izzjonijiet fiskali — Armonizzazzjoni tal-le?i?lazzjonijiet — Taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud — Provvista ta’ servizzi — Determinazzjoni tal-post ta’ tassazzjoni — Provvista ta’ persunal — Kun?ett*

(Direttiva tal-Kunsill 77/388, is-sitt in?i? tal-Artikolu 9(2)(e))

2. *Dispo?izzjonijiet fiskali — Armonizzazzjoni tal-le?i?lazzjonijiet — Taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud — Tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa*

(Direttiva tal-Kunsill 77/388)

3. *Dispo?izzjonijiet fiskali — Armonizzazzjoni tal-le?i?lazzjonijiet — Taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud — Tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa*

(Direttiva tal-Kunsill 77/388, Artikoli 17(1),(2)(a), u (3)(a), u 18(1)(a))

1. Is-sitt in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva 77/388 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett ta’ “provvista ta’ persunal” imsemmi f’din id-dispo?izzjoni jkopri wkoll il-provvista ta’ persunal li ja?dem g?al rasu, li ma huwiex impjegat mill-imprenditur fornitur.

Fil-fatt, sa fejn din l-interpretazzjoni tnaqqas g?al post wie?ed il-post fejn is-servizzi kkon?ernati jitqiesu li ?ew ipprovduti g?al finijiet ta’ taxxa, din tippermetti pre?i?ament li ji?i evitat li jkun hemm tassazzjoni doppja ta’ dan is-servizz jew li ebda taxxa fuq il-valur mi?jud ma ti?i imposta fuq dan is-servizz. Tali interpretazzjoni hija wkoll tali li tiffa?ilita l-implementazzjoni tal-imsemmija regola ta’ kunflitt, billi tippermetti amministrazzjoni sempli?i, fil-post tal-provvista ta’ servizzi, tar-regoli ta’ ?bir tat-taxxa u ta’ prevenzjoni tal-eva?joni fiskali peress li d-destinatarju ma g?andux g?alfejn jistaqsi dwar in-natura ?uridika tar-relazzjonijiet bejn il-fornitur u l-“persunal” li qieg?ed ji?i pprovdut.

Barra minn hekk, din l-interpretazzjoni hija konformi mal-prin?ipju ta’ ?ertezza legali g?aliex, billi tirrendi d-determinazzjoni tal-post ta’ tassazzjoni tal-provvista ta’ servizzi iktar prevedibbli, hija tissemplifika l-applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva u tg?in sabiex ji?i ?gurat ?bir affidabbli u korrett tat-taxxa fuq il-valur mi?jud.

(ara l-punti 29-32, u d-dispo?ittiv 1)

2. Fin-nuqqas ta' le?i?lazzjoni tal-Unjoni, huwa l-ordinament ?uridiku nazzjonali ta' kull Stat Membru, b'mod partikolari, li g?andu jindika l-qrati kompetenti u li jirregola l-modalitajiet pro?edurali ta' rikorsi ?udizzjarji inti?i sabiex ji?guraw il-?arsien tad-drittijiet li g?andhom l-individwi bis-sa??a tad-dritt tal-Unjoni, sakemm dawn ir-regoli ma jkunux anqas favorevoli minn dawk li jirregolaw azzjonijiet simili ta' natura interna (prin?ipju ta' ekwivalenza) u sakemm dawn ir-regoli ma jirrendux l-e?er?izzju tad-drittijiet mog?tija mill-ordinament ?uridiku tal-Unjoni prattikament impossibbli jew e??essivament diffi?li (prin?ipju ta' effettività).

Fir-rigward tal-prin?ipju ta' effettività, fin-nuqqas ta' regoli spe?ifi?i fid-dritt pro?edurali nazzjonali, id-dritt tal-fornitur ta' servizzi u dak tal-benefi?jarju ta' dan is-servizz, li jikkonsistu f'li ji?u trattati b'mod identiku fir-rigward tan-natura taxxabbli tal-istess servizz wie?ed u tat-taxxa fuq il-valur mi?jud dovuta fuqu, isiru fil-prattika totalment ineffettivi.

(ara l-punti 35, 37)

3. L-Artikoli 17(1)(2)(a) u 3(a), kif ukoll 18(1)(a) tas-Sitt Direttiva 77/388 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jobbligawx lill-Istat Membri jemendaw ir-regoli pro?edurali interni tag?hom b'mod li ji?guraw li n-natura taxxabbli ta' provvista ta' servizzi u t-taxxa fuq il-valur mi?jud dovuta fuq dan is-servizz ikunu evalwati bl-istess mod fir-rigward tal-fornitur u tad-destinatarju ta' dan is-servizz anki meta dawn jaqg?u ta?t il-?urisdizzjoni ta' amministrazzjonijiet fiskali differenti. Madankollu, dawn id-dispo?izzjonijiet jobbligaw lill-Istati Membri jadottaw il-mi?uri ne?essarji sabiex ji?u ?gurati l-?bir e?att tat-taxxa fuq il-valur mi?jud u l-osservanza tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

Fil-fatt, anki jekk l-Artikoli 17(1)(2)(a) u 3(a), kif ukoll 18(1)(a) tas-Sitt Direttiva ma jispe?ifikawx konkretament il-kontenut tal-mi?uri pro?edurali jew o?ra li g?andhom jittie?du sabiex ji?u ?gurati l-?bir e?att tat-taxxa fuq il-valur mi?jud u l-osservanza tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, xorta jibqa' l-fatt li dawn id-dispo?izzjonijiet jorbtu lill-Istati Membri fir-rigward tal-g?an li g?andu jintla?aq, filwaqt li tit?allilhom mar?ni ta' diskrezzjoni fl-evalwazzjoni tan-ne?essità tal-adozzjoni ta' tali mi?uri.

F'dan ir-rigward, jekk kellu xorta wa?da jirri?ulta li, anki fin-nuqqas ta' kwistjonijiet ta' interpretazzjoni jew ta' validità jew anki f'ka? ta' rifjut minn na?a tal-qrati kompetenti li jsressqu quddiem il-Qorti tal-?ustizzja rinviju g?al de?i?joni preliminari fuq kwistjonijiet ta' interpretazzjoni jew ta' evalwazzjoni tal-validità tad-dritt tal-Unjoni, amministrazzjonijiet differenti u/jew qrati ta' Stat Membru kienu qed ikomplu jadottaw b'mod sistematiku po?izzjonijiet diver?enti fir-rigward tal-post li fih l-istess provvista ta' servizz wie?ed titqies li ?iet ipprovduta fir-rigward tal-fornitur, minn na?a, u tad-destinatarju, min-na?a l-o?ra, b'mod li ji?i ppre?udikat, b'mod partikolari, il-prin?ipju ta' newtralità fiskali, l-obbligi tal-Istat Membru ta?t is-Sitt Direttiva jistg?u jitqiesu li ?ew miksura.

(ara l-punti 43-45, u d-dispo?ittiv 2)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

26 ta’ Jannar 2012 (*)

“VAT — Sitt Direttiva — Artikoli 9, 17 u 18 — Determinazzjoni tal-post tal-provvista ta’ servizzi — Kun?ett ta’ ?provvista ta’ persunal’ — ?addiema li ja?dmu g?al rashom — Ne?essità li ti?i ?gurata evalwazzjoni identika tal-provvista ta’ servizzi fir-rigward tal-fornitur u fir-rigward tad-destinatarju”

Fil-Kaw?a C?218/10,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Finanzgericht Hamburg (il-?ermanja), permezz ta’ de?i?joni tal-20 ta’ April 2010, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-6 ta’ Mejju 2010, fil-pro?edura

ADV Allround Vermittlungs AG, fi stral?,

vs

Finanzamt Hamburg-Bergedorf,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn A. Tizzano, President tal-Awla, A. Borg Barthet, M. Ileši?, J.?J. Kasel (Relatur) u M. Berger, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Mazák,

Re?istratur: B. Fülöp, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tat-30 ta’ Marzu 2011,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al ADV Allround Vermittlungs AG, fi stral?, minn S. Heinrichshofen u B. Burgmaier, Rechtsanwälte,

– g?all-Gvern ?ermani?, minn T. Henze, b?ala a?ent,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn D. Triantafyllou, b?ala a?ent,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat-28 ta’ ?unju 2011,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 9(2)(e), 17(1)(2a) u 3(a), kif ukoll 18(1)(a) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9 Vol. 1 p. 23, iktar ’il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta’ kaw?a bejn ADV Allround Vermittlungs AG, fi stral? (iktar ’il quddiem “ADV”), u l-Finanzamt Hamburg-Bergedorf (iktar ’ il quddiem il-“Finanzamt”), dwar id-determinazzjoni, g?all-finijiet tal-?bir tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar ’il quddiem il-“VAT”), tal-post tal-provvista ta’ servizzi.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Is-seba’ premessa tas-Sitt Direttiva tistabbilixxi:

“Billi biex ikun stabbilit il-post minn fejn isiru operazzjonijiet taxxabbli jag?ti lok g?al ?afna konflitti dwar ?urisdizzjoni bejn Stati Membri, partikolarment dwar provvisti ta’ o??etti li je?ti?ilhom ikunu mmuntati u dwar il-provvista ta’ servizzi; billi g?alkemm il-post fejn jing?ataw servizzi g?andu fil-prin?ipju jfisser il-post fejn il-persuna li tag?ti s-servizzi jkollha l-post prin?ipali tan-negozju tag?ha, dak il-post g?andu jfisser li hu l-pajji? tal-persuna li lilha jing?ataw is-servizzi, partikolarment fil-ka? ta’ ?erti servizzi mog?tija bejn persuni taxxabbli fejn l-ispejje? tas-servizzi huma mag?duda fil-prezz ta’ l-o??etti”.

4 L-Artikolu 9(1) tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

“Il-post minn fejn jing?ata servizz g?andu jitqies li jkun il-post fejn il-fornitur ikun stabbilixxa n-negozju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss minn fejn jing?ata s-servizz jew, fin-nuqqas ta’ post b?al dan tan-negozju jew stabbiliment fiss, il-post fejn hu ikollu l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti.”

5 L-Artikolu 9(2)(e) ta’ din l-istess direttiva jipprovi kif ?ej:

“I?da:

[…]

(e) il-post fejn jing?ataw is-servizzi li ?ejjin, meta jsiru g?al konsumaturi [destinatarji] stabbiliti barra l-Komunità jew g?al persuni taxxabbli stabbiliti fil-Komunità imma mhux fl-istess pajji? b?al tal-fornitur, g?andu jkun il-post fejn il-konsumatur stabbilixxa n-negozju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss li lilu jing?ata s-servizz jew, fin-nuqqas ta’ post b?al dan, il-post fejn hu ikollu l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti:

[…]

– il-provvista ta’ persunal,

[…]”

6 L-Artikolu 17(1) tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

“Id-dritt li tnaqqas g?andu jqum fl-istess ?in meta t-taxxa mnaqqsa ssir taxxabbli.”

7 L-Artikolu 17(2)(a) ta’ din id-direttiva jipprovdi kif ?ej:

“2. Sakemm il-merkanzija u s-servizi jintu?aw g?all-iskop tat-transazzjonijiet taxxabbli tag?ha, il-persuna taxxabbli tkun intitolata li tnaqqas mit-taxxa li g?andu j?allas:

(a) [il-VAT] dovuta jew m?allsa ?ewwa t-territorju tal-pajjiz rigward l-o??etti jew is-servizzi

pprovduti jew li g?ad g?andhom ji?u forniti lilu minn persuna taxxabli o?ra”.

8 Skont l-Artikolu 17(3)(a) ta’ din id-direttiva:

“Stati Membri jag?tu lil kull persuna taxxabbli d-dritt g?at-tnaqqis jew rimborsament tat-taxxa fuq il-valur mi?jud imsemmi fil-paragrafu 2 sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintu?aw g?all:

(a) transazzjonijiet li g?andhom x'jaqsmu ma' l-attivitajiet msemmijin fl-Artikolu 4(2), li jkunu sara f'pajji? ie?or, li jkunu jistg?u jitnaqqsu kieku saru fit-territorju tal-pajji?”.

9 L-Artikolu 18(1)(a) tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

“1. Biex te?er?ita d-dritt tat-tnaqqis persuna taxxabbli trid:

(a) g?al tnaqqis skond l-Artikolu 17(2)(a), irid ikollha fattura im?ejjija skond l-Artikolu 22(3)”.

Id-dritt nazzjonali

10 L-ewwel sentenza tal-Artikolu 3a(1) tal-Li?i tal-1999 dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? (Umsatzsteuergesetz 1999, BGBl. 1999 I, p. 1270), fil-ver?joni tag?ha li tirri?ulta mill-komunikazzjoni tal-21 ta’ Frar 2005 (iktar ’il quddiem il-“UstG”, tipprovdi:

“Bla ?sara g?all-Artikoli 3b u 3f, is-servizzi l-o?ra g?andhom jitqiesu li jitwettqu fil-post li minnu l-imprenditur jopera n-negozju tieg?u.”

11 Skont l-ewwel sentenza tal-Artikolu 3a(3) tal-UStG:

“Jekk il-benefi?jarju ta’ wie?ed mis-servizzi l-o?ra msemmija fil-paragrafu (4) ikun imprenditur, is-servizz l-ie?or g?andu jitqies li twettaq fil-post fejn il-benefi?jarju jopera n-negozju tieg?u, u dan b’deroga mill-paragrafu (1).

12 L-Artikolu 3a(4) tal-UStG jipprovdi:

“Is-servizzi l-o?ra fis-sens tal-paragrafu (3) huma: […]

7. il-provvista ta’ persunal […]”.

13 L-ewwel punt tal-ewwel sentenza tal-Artikolu 15(1) tal-UStG jipprovdi:

“L-imprenditur jista’ jnaqqas it-taxxi tal-input im?allsa segwenti:

1) It-taxxa legalment dovuta g?al kunsinni u servizzi o?ra li twettqu minn imprenditur ie?or g?all-b?onnijiet tal-impri?a tieg?u. L-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis huwa su??ett g?all-kundizzjoni li l-imprenditur jkollu fattura ma?ru?a skont l-Artikoli 14 u 14a.”

14 It-tielet sentenza tal-Artikolu 18(9) tal-UStG tipprovdi:

“It-talba g?ar-rimbors g?andha ti?i mressqa fi ?mien sitt xhur mill-a??ar tas-sena kalendarja li matulha id-dritt g?ar-rimbors tnissel.”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

15 ADV, kumpannija rregolata mid-dritt ?ermani?, kienet ?gurat, matul is-sena 2005, il-provvista ta’ sewwieqa tat-trakkijiet li ja?dmu g?al rashom lil kumpanniji tat-trasport stabbiliti fil-?ermanja u barra mit-territorju ta’ dan l-Istat Membru, b’mod partikolari fl-Italja. Il-kuntratti konklu?i

bejn ADV u s-sewwieqa, intitolati “ftehim ta’ a?enzija”, kienu jipprevedu li dawn tal-a??ar kellhom jiffatturaw is-servizzi tag?hom lil ADV. Din il-kumpannija kienet, minn na?a tag?ha, tiffattura lid-diversi impri?i tat-trasport klijenti l-ispi?a prevista f’dawn il-ftehim ta’ a?enzija, flimkien ma’ ?ieda li tvarja bejn 8 % u 20 %.

16 Ori?inarjament, ADV kienet tag?ti lill-klijenti Taljani fatturi li ma kinux jinkludu l-VAT. Hija fil-fatt kienet tqis li l-provvisti ta’ servizzi tag?ha kellhom ji?u kklassifikati b?ala “provvista ta’ persunal” fis-sens tal-punt 7 tal-Artikolu3(a)(4) tal-UStG u li, g?aldaqstant, il-post tal-provvista ta’ servizzi kien jinsab fl-Italja, post li fih kienu stabbiliti d-destinatarji ta’ dawn is-servizzi.

17 Il-Finanzamt qies li s-servizzi inkwistjoni ma setg?ux ji?u kklassifikati b?ala “provvista ta’ persunal”, u li, g?aldaqstant, il-post tal-provvista ta’ servizzi kien jinsab, skont l-Artikolu 3a(1) tal-UStG, fil-post li fih kien stabbilit il-fornitur ta’ servizzi. G?aldaqstant huwa fil-?ermanja li l-VAT kellha ti?i ffatturata.

18 Min-na?a l-o?ra, il-Bundeszentralamt für Steuern, istituzzjoni kompetenti sabiex tidde?iedi t-talbiet g?ar-rimbors tal-VAT, imressqa fil-kaw?a prin?ipali mid-destinatarji Taljani, qieset li s-servizzi pprovduti minn ADV kienu jikkostitwixxu servizzi ta’ “provvista ta’ persunal” li ma jag?tux lok g?al fatturazzjoni tal-VAT fil-?ermanja. Billi kienet tqis li skont l-ewwel sentenza tal-Artikolu 3a(3) tal-UStG, dawn is-servizzi kien imisshom ?ew intaxxati fil-post tal-uffi??ju rre?istrat tad-destinatarji, ji?ifieri fl-Italja, din l-istituzzjoni rrifjutat li tirrimborsa l-VAT ?ermani?a lill-impri?i Taljani.

19 Quddiem din il-kwistjoni, il-Finanzgericht Hamburg qieset qabel kollox li, sa fejn is-seba’ premessa tas-Sitt Direttiva kienet tipprevedi li l-enumerazzjoni li tinsab fl-Artikolu 9(2) ta’ din id-direttiva tinkludi “partikolarment […] ?erti servizzi mog?tija bejn persuni taxxabbli fejn l-ispejje? tas-servizzi huma mag?duda fil-prezz ta’ l-o??etti”, din id-dispo?izzjoni tista’ tapplika wkoll g?all-provvista ta’ ?addiema li ja?dmu g?al rashom, i?da li g?ad hemm dubju f’dan ir-rigward.

20 Sussegwentement il-Finanzgericht Hamburg tistaqsi dwar jekk, minn na?a, id-dejn li tnissel b?ala VAT fir-rigward tal-fornitur ta’ servizzi u d-dritt tad-destinatarju g?ar-rimbors tal-VAT tal-input im?allsa humiex ne?essarjament konnessi, b’mod partikolari bis-sa??a tal-prin?ipju ta’ newtralità fiskali u, min-na?a l-o?ra, jekk din il-konnessjoni to?loqx, fir-rigward tal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, obbligu li jevitaw li jadottaw de?i?jonijiet kuntradittorji bejnithom.

21 Fl-a??ar, il-Finanzgericht Hamburg tistaqsi jekk it-terminu ta’ sitt xhur mog?ti lid-destinatarju sabiex iressaq talba g?ar-rimbors, li skont id-dritt nazzjonali, jibda jiddekorri mill-a??ar tas-sena kalendarja li matulha d-dritt g?ar-rimbors tnissel, g?andux ji?i sospi? jew interott fin-nuqqas ta’ de?i?joni dwar is-sitwazzjoni fiskali tad-destinatarju

22 F’dan il-kuntest, il-Finanzgericht Hamburg idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Is-sitt in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva […] g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett ta’ ‘forniment [provvista] ta’ persunal’ jinkludi wkoll it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta’ persunal indipendenti, li mhuwiex impjegat mill-imprenditur fornitur?

2) L-Artikolu 17(1), (2)(a) u (3)(a) [kif ukoll] l-Artikolu 18(1)(a) ta[s-Sitt] Direttiva […] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li g?andhom ji?u adottati mi?uri fid-dritt pro?edurali nazzjonali sabiex in-natura taxxabbli tal-istess provvista u t-taxxa dovuta fuqha jkunu evalwati bl-istess mod fir-rigward tal-imprenditur fornitur u l-imprenditur benefi?jarju, anki meta ?-?ew? imprendituri jaqg?u ta?t il-kompetenza ta’ amministrazzjonijiet fiskali differenti?

Fil-ka? biss fejn ting?ata risposta affermattiva g?at-tieni domanda:

3) L-Artikolu 17(1), (2)(a) u (3)(a) [kif ukoll] l-Artikolu 18(1)(a) ta[s-Sitt] Direttiva […] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li t-terminu li fih il-benefi?jarju tal-provvista jista' jitlob ir-rifu?joni tat-taxxa tal-input im?allsa ma g?andux jiskadi qabel ma tkun ittie?det de?i?joni fir-rigward tal-imprenditur fornitur dwar in-natura ta' tassazzjoni u t-taxxa dovuta?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

23 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk is-sitt in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett ta' "provvista ta' persunal" ikoprix ukoll il-kun?ett ta' provvista ta' persunal li ja?dem g?al rasu, li ma huwiex impjegat mill-imprenditur fornitur.

24 Qabel kollox g?andu ji?i rrilevat, hekk kif g?amlu kemm il-qorti tar-rinviju kif ukoll il-partijiet li ppre?entaw osservazzjonijiet quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, li la l-kliem tas-sitt in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva u lanqas qari komparattiv tad-diversi ver?jonijiet lingwisti?i ta' din id-dispo?izzjoni ma jippermettu li ji?i stabbilit jekk ?addiema li ja?dmu g?al rashom jistg?ux jitqiesu b?ala li jikkostitwixxu "persunal" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

25 Madankollu g?andu ji?i kkonstatat li, g?all-motivi kkunsidrati mill-Avukat ?enerali fil-punti 26 u 27 tal-konklu?jonjiet tieg?u, ma jistax *a priori* ji?i esklu? li, fid-dawl tal-kliem tieg?u, is-sitt in?i? tal-Artikolu 9(2) tas-Sitt Direttiva japplika wkoll g?all-provvista ta' persunal "li ja?dem g?al rasu".

26 Issa, hekk kif jirri?ulta minn ?urisprudenza stabbilita, g?all-interpretazzjoni ta' dispo?izzjoni tad-dritt Komunitarju, ma g?andux ji?i kkunsidrat biss il-kliem tag?ha i?da wkoll il-kuntest tag?ha u l-g?anijiet tal-le?i?lazzjoni li minnha hija tag?mel parti (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tad-9 ta' Marzu 2006, Gillan Beach, C?114/05, ?abra p. I?2427, punt 21 u l-?urisprudenza ??itata).

27 F'dan ir-rigward g?andu wkoll ji?i mfakkar li l-Artikolu 9 tas-Sitt Direttiva jinkludi regoli li jistabbilixxu l-post fejn is-servizzi jitqiesu li ?ew ipprovduti g?al finijiet ta' taxxa. Filwaqt li l-Artikolu 9(1) jistipula regola ?enerali dwar dan is-su??ett, l-Artikolu 9(2) jelenka serje ta' postijiet spe?ifi?i. Skont ?urisprudenza stabbilita l-g?an ta' dawn id-dispo?izzjonijiet huwa li ji?u evitati, minn na?a, kunflitti ta' ?urisdizzjoni li jistg?u jwasslu g?al tassazzjoni doppja u, min-na?a l-o?ra, in-nuqqas ta' tassazzjoni ta' d?ul (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-26 ta' Settembru 1996, Dudda, C?327/94, ?abra p. I?4595, punt 20; Gillan Beach, i??itata iktar 'il fuq, punt 14, u tas-6 ta' Novembru 2008, Kollektivavtalsstiftelsen TRR Trygghetsrådet, C?291/07, ?abra p. I?8255, punt 24).

28 Issa, interpretazzjoni tas-sitt in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva li skontha l-kelma "persunal" li tissemma fih tkopri mhux biss il-?addiema li jkunu f'relazzjoni ta' imjieg, i?da wkoll il-?addiema li ja?dmu g?al rashom tirrifletti a?jar l-g?an ta' regola ta' kunflitt b?al dik li jistabbilixxi l-Artikolu 9 ta' din id-direttiva li huwa inti? sabiex ji?u evitati r-riskji ta' tassazzjoni doppja u ta' nuqqas ta' impo?izzjoni.

29 Fil-fatt, sa fejn din l-interpretazzjoni tnaqqas g?al post wie?ed il-post fejn is-servizzi kkon?ernati jitqiesu li ?ew ipprovduti g?al finijiet ta' taxxa, din tippermetti pre?i?ament li ji?i evitat li jkun hemm tassazzjoni doppja ta' dan is-servizz jew li ebda VAT ma ti?i imposta fuq dan is-servizz

30 Tali interpretazzjoni hija wkoll tali li tiffa?ilita l-implementazzjoni tal-imsemmija regola ta' kunflitt, billi tippermetti amministrazzjoni sempli?i, fil-post tal-provvista ta' servizzi, tar-regoli ta' ?bir

tat-taxxa u ta' prevenzjoni tal-eva?joni fiskali peress li d-destinatarju ma g?andux g?alfejn jistaqsi dwar in-natura ?uridika tar-relazzjonijiet bejn il-fornitur u l-"persunal" li qieg?ed ji?i pprovdut.

31 Barra minn hekk, din l-interpretazzjoni hija konformi mal-prin?ipju ta' ?ertezza legali peress li, billi tirrendi d-determinazzjoni tal-post fejn is-servizzi jitqiesu li ?ew ipprovduti iktar prevedibbli, hija tissimplifika l-applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva u tikkontribwixxi sabiex ji?i ?gurat ?bir affidabbli u korrett tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-6 ta' Ottubru 2011, Stoppelkamp, C?421/10, ?abra p. I?9309, punt 34).

32 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li s-sitt in?i? tal-Artikolu 9 (2)(e) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett ta' "provvista ta' persunal" imsemmi f'din id-dispo?izzjoni jkopri wkoll il-provvista ta' persunal li ja?dem g?al rasu, li ma huwiex impjegat mill-imprenditur fornitur.

Fuq it-tieni domanda

33 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikoli 17(1)(2a) u 3(a) kif ukoll l-Artikolu 18(1)(a) tas-Sitt Direttiva g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jimponu lill-Istati Membri jemendaw ir-regoli pro?edurali interni tag?hom b'mod li ji?guraw li n-natura taxxabbli ta' provvista ta' servizzi u l-VAT dovuta fuq dan is-servizz ikunu evalwati bl-istess mod fir-rigward tal-fornitur u tad-destinatarju ta' dan is-servizz anki meta dawn jaqg?u ta?t il-?urisdizzjoni ta' amministrazzjonijiet fiskali differenti.

34 F'dan ir-rigward hemm lok li ji?i kkonstatat, hekk kif g?amlet il-qorti tar-rinviju, li s-Sitt Direttiva ma tinkludi ebda dispo?izzjoni li tipprevedi espressament li l-Istati Membri huma obbligati jadottaw mi?ura b?al dik imsemmija fid-domanda preliminari.

35 Issa, skont ?urisprudenza stabbilita, fin-nuqqas ta' le?i?lazzjoni tal-Unjoni f'dan il-qasam, huwa l-ordinament ?uridiku nazzjonali ta' kull Stat Membru li g?andu, b'mod partikolari, jag??el l-awtoritajiet kompetenti u jistabbilixxi regoli pro?edurali ddettaljati g?all-?arsien tad-drittijiet li l-individwi jisiltu mid-dritt tal-Unjoni, sakemm dawn ir-regoli ma jkunux inqas favorevoli minn dawk li jikkon?ernaw rikorsi nazzjonali simili (prin?ipju ta' ekwivalenza) u fil-prattika ma jirrendux impossibbli jew e??essivament diffi?li l-e?er?izzju tad-drittijiet mog?tija mill-ordinament ?uridiku tal-Unjoni (prin?ipju ta' effettività) (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-17 ta' Novembru 1998, Aprile, C?228/96, ?abra p. I?7141, punt 18, u tal-21 ta' Jannar 2010, Alstom Power Hydro, C?472/08, ?abra. p. I?623, punt 17).

36 Fir-rigward tal-prin?ipju ta' ekwivalenza, hemm lok li ji?i rrilevat li, f'dan il-ka?, il-Qort tal-?ustizzja ma g?andha ebda element tali li jqajjem dubju dwar il-konformità ta' le?i?lazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma' dan il-prin?ipju.

37 Min-na?a l-o?ra tqajmu dubji, b'mod partikolari, mill-qorti tar-rinviju fuq il-kwistjoni dwar jekk tali sitwazzjoni tissodsifax ir-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' effettività. Fil-fatt, fin-nuqqas ta' regoli spe?ifi?i fid-dritt pro?edurali nazzjonali, id-dritt tal-fornitur ta' servizzi u dak tal-benefi?jarju ta' dan is-servizz, rikonoxxuti mill-Qorti tal-?ustizzja fis-sentenza tag?ha tat-13 ta' Di?embru 1989, Genius (C?342/87, ?abra p. I?4227), u li jikkonsistu f'li ji?u trattati b'mod identiku fir-rigward tan-natura taxxabbli tal-istess servizz wie?ed u tal-VAT dovuta fuqu, isiru fil-prattika totalment ineffettivi.

38 F'dan ir-rigward, hemm lok li ji?i mfakkar li l-prin?ipju ta' effettività g?andu jitqies b?ala li ?ie miksur meta jirri?ulta li l-e?er?izzju ta' dritt mog?ti mill-ordinament ?uridiku tal-Unjoni jirri?ulta impossibbli jew e??essivament diffi?li.

39 Madankollu, dan ma jidhirx il-ka? f'kaw?a b?al dik prin?ipali.

40 Minn na?a, hekk kif sostna l-Avukat ?enerali fil-punt 70 tal-konklu?jonijiet tieg?u, is-sentenza Genius, i??itata iktar 'il fuq, tikkon?erna biss l-iskop tad-dritt g?al tnaqqis. Din ma tidde?idix fuq eventwali dritt tal-fornitur jew tad-destinatarju ta' provvista ta' servizzi li, fi pro?eduri mibdija mill-parti l-o?ra fl-operazzjoni su??etta g?all-VAT quddiem amministrazzjoni o?ra g?ajr dik li ta?tha huwa jaqa', dan is-servizz ji?i kklassifikat, fir-rigward b'mod partikolari tal-post fejn is-servizz jitqies li ?ie pprovdut, b'mod identiku g?al dak ikkunsidrat mill-amministrazzjoni jew mill-qorti li fuqha huwa jiddependi.

41 Min-na?a l-o?ra, g?andu ji?i kkonstatat li kemm il-fornitur ta' servizzi kif ukoll id-destinatarju tas-servizz g?andhom kull wie?ed il-possibbiltà li jinvokaw id-drittijiet tag?hom mhux biss quddiem l-awtoritajiet amministrattivi, i?da wkoll quddiem il-qrati kompetenti fil-qasam tal-VAT, skont pro?eduri li fir-rigward tag?hom ma huwiex ikkontestat li jippermettu li ti?i ?gurata, b?ala regola ?enerali, interpretazzjoni kif ukoll applikazzjoni korretta u uniformi tad-dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva.

42 Fil-fatt, l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni uniformi tad-dritt tal-Unjoni huma fl-a??ar nett ?gurati mill-pro?edura ta' rinvju g?al de?i?joni preliminari fuq kwistjonjiet ta' interpretazzjoni jew ta' evalwazzjoni tal-validità tad-dritt tal-Unjoni skont l-Artikolu 267 TFUE, li jistabbilixxi sistema ta' kooperazzjoni bejn il-qrati nazzjonali u l-Qorti tal-?ustizzja. Issa, mill-pro?ess quddiem il-Qorti tal-?ustizzja ma jirri?ultax li le?i?lazzjoni nazzjonali b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma tippermettix li ji?i ggarantit il-funzjonament tajjeb ta' din il-kooperazzjoni ?udizzjarja.

43 Jekk kellu xorta wa?da jirri?ulta li, anki fin-nuqqas ta' kwistjonijiet ta' interpretazzjoni jew ta' validità jew anki f'ka? ta' rifjut minn na?a tal-qrati kompetenti li jsressqu quddiem il-Qorti tal-?ustizzja rinviju g?al de?i?joni preliminari fuq kwistjonijiet ta' interpretazzjoni jew ta' evalwazzjoni tal-validità tad-dritt tal-Unjoni, amministrazzjonijiet differenti u/jew qrati ta' Stat Membru kienu qed ikomplu jadottaw b'mod sistematiku po?izzjonijiet diver?enti fir-rigward tal-post li fih l-istess provvista ta' servizz wie?ed titqies li ?iet ipprovduta fir-rigward tal-fornitur, minn na?a, u tad-destinatarju, min-na?a l-o?ra, b'mod li ji?i ppre?udikat, b'mod partikolari, il-prin?ipju ta' newtralità fiskali, l-obbligi tal-Istat Membru ta?t is-Sitt Direttiva jistg?u jitqiesu li ?ew miksura.

44 Fil-fatt, anki jekk l-Artikoli 17(1)(2)(a) u 3(a), kif ukoll 18(1)(a) tas-Sitt Direttiva ma jispe?ifikawx konkretament il-kontenut tal-mi?uri pro?edurali jew o?ra li g?andhom jittie?du sabiex ji?u ?gurati l-?bir e?att tal-VAT u l-osservanza tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, xorta jibqa' l-fatt li dawn id-dispo?izzjonijiet jorbtu lill-Istati Membri fir-rigward tal-g?an li g?andu jintla?aq, filwaqt li tit?allilhom mar?ni ta' diskrezzjoni fl-evalwazzjoni tan-ne?essità tal-adozzjoni ta' tali mi?uri.

45 F'dawn i?-?irkustanzi hemm lok li r-risposta g?at-tieni domanda tkun li l-Artikoli 17(1)(2)(a) u 3(a), kif ukoll 18(1)(a) tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jobbligawx lill-Istat Membri jemendaw ir-regoli pro?edurali interni tag?hom b'mod li ji?guraw li n-natura taxxabbli ta' provvista ta' servizzi u l-VAT dovuta fuq dan is-servizz ikunu evalwati bl-istess mod fir-rigward tal-fornitur u tad-destinatarju ta' dan is-servizz anki meta dawn jaqg?u ta?t il-?urisdizzjoni ta' amministrazzjonijiet fiskali differenti. Madankollu, dawn id-dispo?izzjonijiet jobbligaw lill-Istati Membri jadottaw il-mi?uri ne?essarji sabiex ji?u ?gurati l-?bir e?att tal-VAT u l-osservanza tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

Fuq it-tielet domanda

46 Fid-dawl tar-risposta mog?tija g?at-tieni domanda, ma hemmx lok li ting?ata risposta g?at-tielet domanda.

Fuq l-ispejje?

47 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **Is-sitt in?i? tal-Artikolu 9 (2)(e) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett ta' "provvista ta' persunal" imsemmi f'din id-dispo?izzjoni jkopri wkoll il-provvista ta' persunal li ja?dem g?al rasu, li ma huwiex impjegat mill-imprenditur fornitur.**

2) **L-Artikoli 17(1)(2)(a) u 3(a), kif ukoll 18(1)(a) tas-Sitt Direttiva 77/388 g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jobbligawx lill-Istat Membri jemendaw ir-regoli pro?edurali interni tag?hom b'mod li ji?guraw li n-natura taxxabbli ta' provvista ta' servizzi u t-taxxa fuq il-valur mi?jud dovuta fuq dan is-servizz ikunu evalwati bl-istess mod fir-rigward tal-fornitur u tad-destinatarju ta' dan is-servizz anki meta dawn jaqg?u ta?t il-?urisdizzjoni ta' amministrazzjonijiet fiskali differenti. Madankollu, dawn id-dispo?izzjonijiet jobbligaw lill-Istati Membri jadottaw il-mi?uri ne?essarji sabiex ji?u ?gurati l-?bir e?att tat-taxxa fuq il-valur mi?jud u l-osservanza tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali.**

Firem

*Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.